

هفته نامه ²⁶

سفارت جمهوری اسلامی ایران در واتیکان

بررسی یک پرونده هفتاد ساله مفتوحه
به بهانه هفتادمین سال روابط دیپلماتیک
ایران و واتیکان

پیام سفیر

کلیک کنید

مدیر مسئول:

دکتر محمد حسین مختاری

سر دبیر:

حسن نیازی

هفته نامه سفارت جمهوری اسلامی ایران در واتیکان

سال اول / شماره بیست و شش

جمعه ۲۹ تیر ۱۴۰۳ / ۱۹ جولای ۲۰۲۴

تهیه و تنظیم: بخش دیپلماسی عمومی سفارت

مجری طرح: بخش فرهنگی سفارت

آدرس: Via Bruxelles, ۵۷, ۰۰۱۹۸

تلفن: +۳۹۰۶۸۵۵۲۴۹۴

وب سایت: <https://vatican.mfa.gov.ir/portal>

شبکه ایکس: <https://twitter.com/IRANinVATICAN>

واتیکان، جایی که از نو باید شناخت ...

در این شماره می خوانیم:

- آغاز یک ارتباط ...
- سفرای ایران در واتیکان
- سفرای واتیکان در ایران
- تعامل ۲۶ ساله ایران با شورای پاپی گفت و گوی ادیان واتیکان
- روابط واتیکان و ایران، پیش از انقلاب
- دولت هفتم و هشتم، فصل جدیدی در روابط ایران و واتیکان
- آیا واتیکان همان سریر مقدس است؟
- مرکز اختر شناسی واتیکان
- جایزه صلح در زمین واتیکان
- معاهده هایی که واتیکان آنها را امضا کرده است.
- گذرنامه واتیکان و سریر مقدس
- سخنرانی آقای دکتر مختاری در مرکز اسلامی المهدی (عج) شهر رم، در شب عاشورا
- واتیکان در هفته ای که گذشت

تمام سفرای ایران در واتیکان در یک نگاه

حسنعلی کمال هدایت

۱۳۳۳ - ۱۳۳۵

محمد ساعد مراغه‌ای

۱۳۴۱ - ۱۳۳۶

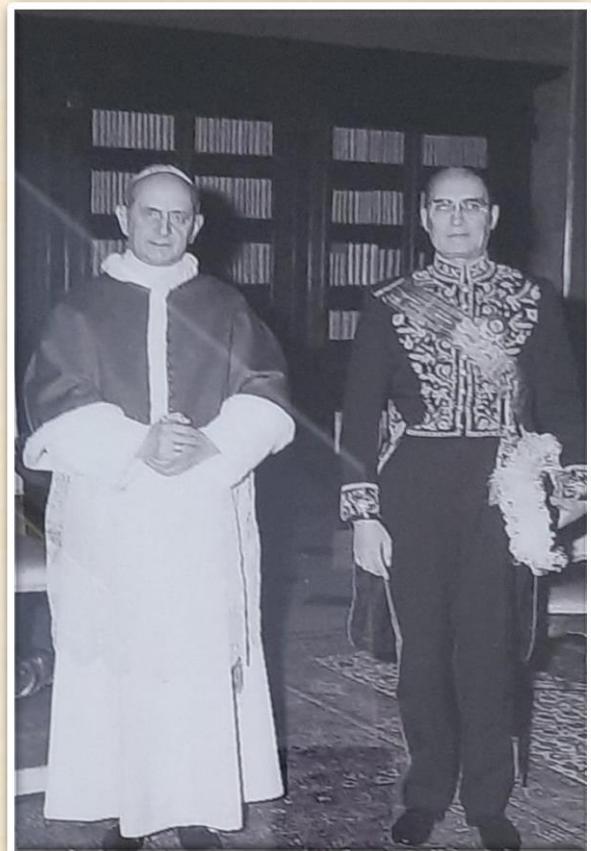

انوشیروان سپهبدی

۱۳۴۱ - ۱۳۴۵

حسین قدس نخعی

۱۳۴۵ - ۱۳۴۹

خسرو هدایت

۱۳۴۹ - ۱۳۵۰

مهدی وکیل

۱۳۵۰ - ۱۳۵۶

فریدون دیبا

۱۳۵۶ - ۱۳۵۷

آخرین سفیر پهلوی

سید هادی خسروشاهی

۱۳۵۹-۱۳۶۴

سلمان غفاری

۱۳۶۴-۱۳۶۸

محمد مسجد جامعی

۱۳۶۹-۱۳۷۵

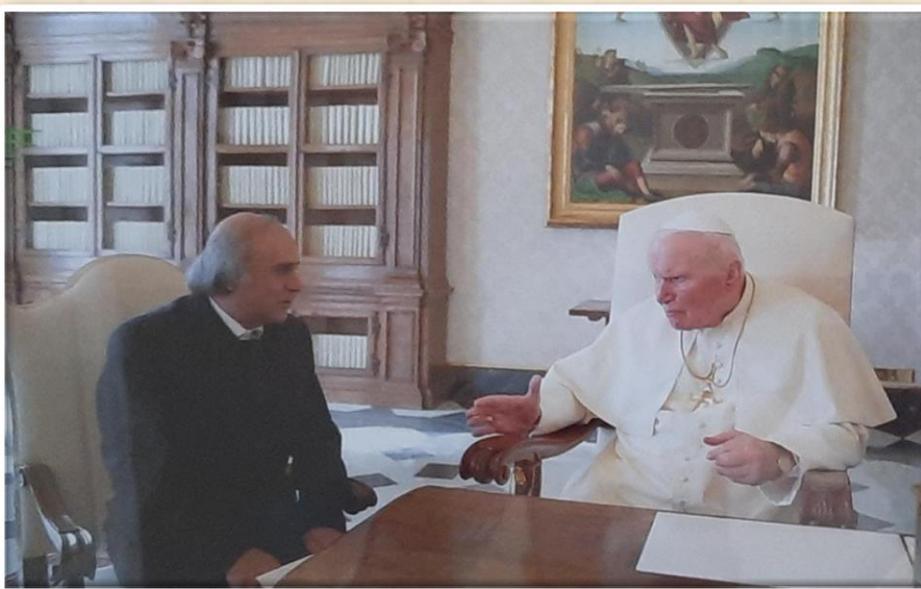
محمد هادی عبدخدایی

۱۳۷۵ - ۱۳۷۸

مصطفی بروجردی

۱۳۷۸ - ۱۳۸۲

محمد جواد فریدزاده

۱۳۸۲ - ۱۳۸۵

علی اکبر ناصری

۱۳۸۷-۱۳۹۰

محمد طاهر ربانی

۱۳۹۲-۱۳۹۷

سید طه هاشمی

۱۳۹۷-۱۴۰۲

محمد حسين مختاری ۱۴۰۲ تاقنون

آغاز یک ارتباط ...

به گواهی اسناد مکتوب تاریخی، از بیش از پانصد سال پیش بین دربار ایران و پاپ های مقرر مقدس مناسبات و روابط مکاتباتی مستمری در جریان بوده است. در آن زمان هنوز دولت **واتیکان** شکل نگرفته بود و روابط بین المللی مقرر مقدس صرفاً از طریق نامه نگاری هایی با سران دیگر کشورها انجام می شده است.

در سال **۱۹۲۹** براساس معاهده **لاتران** بین پاپ **پیوس یازدهم** و **موسولینی** رهبر حکومت فاشیستی وقت ایتالیا، واتیکان به عنوان یک **دولت شهر** دارای حقوق کشوری مستقل شد.

جلوه اصلی دولت شهر واتیکان به عنوان مقرر پاپ، کلیسای عظیم و سنگی **سن پیترو** است که عملیات ساخت آن در سال **۱۴۵۲** آغاز و در سال **۱۹۷۷** کامل شد.

در **زمستان ۱۳۳۲** سفارت ایران در واتیکان بطور رسمی افتتاح شد و **حسنعلی کمال هدایت** به عنوان اولین سفیر دولت وقت ایران در واتیکان معرفی شد. وی از سیاستمداران بنام ایران بود که پنج بار وزیر عدلیه، دو بار وزیر پست و تلگراف، دو بار وزیر تجارت و فوائد عامه و یک بار وزیر مشاور شد. **حسنعلی کمال هدایت** قبل از سفارت واتیکان، سفیر ایران در کشورهای عراق، ژاپن، افغانستان نیز بوده است. (۱۳۳۲ - ۱۳۳۶)

در سال **۱۳۳۶** دکتر **محمد ساعد مراغه‌ای** به عنوان دومین سفیر ایران در واتیکان انتخاب شد. وی دو بار نخست وزیر و هشت مرتبه وزیر امور خارجه و یک بار وزیر کشور و چهار مرتبه سفیر کبیر و وزیر مختار و چهار دوره نماینده مجلس سنا و یک دوره وکیل مجلس بوده است. درباره او گفته‌اند که دیپلماتی ورزیده و سیاستمداری عاقل بود، و

حسنعلی کمال هدایت

محمد ساعد مراغه‌ای

اگرچه ظاهراً در بین مردم به ساده‌لوحی شهرت داشت، در واقع ذکاوت وی در بین رجال ایران ضرب‌المثل است. او به زبان های روسی، ترکی استانبولی و فرانسوی تسلط کافی داشت.

ایران قبل از انقلاب، هفت سفیر به واتیکان اعزام کرد که همگی دارای تحصیلات عالی و سوابق و تجربه در عرصه سیاسی و دیپلماسی کشور بودند که بعد از انقلاب آن رویه تغییر کرد.

سومین سفیر ایران در واتیکان نیز انوشیروان سپهبدی است که از دیپلمات های ورزیده، متین و بی‌سر و صدا بود. وی قبل از اعزام به واتیکان، دو دوره وزیر امور خارجه، یک دوره وزیر دادگستری و سفیر ایران در جمهوری سوسیالیست شوروی، فرانسه، ترکیه و مصر بوده است. او البته بعد از اتمام ماموریت خود در واتیکان، به عنوان سفیر ایران در ایتالیا و سوئیس نیز انتخاب شد.

چهارمین سفیر ایران در واتیکان حسین قدس نخعی دیپلمات بلند پایه ای که قبل از انتخاب به عنوان سفیر ایران در واتیکان، وزیر امور خارجه و وزیر دربار بوده و در کشورهای آمریکا، بریتانیا، عراق و ژاپن نیز سفیر تام‌الاختیار بوده است. قدس نخعی به نویسندگی و ترجمه هم مشغول بود. در جوانی به کار روزنامه نگاری اشتغال داشت و مجله ماهانه ندای قدس را انتشار می‌داد. او چکامه‌های خیام را به زبان‌های فرانسوی و انگلیسی ترجمه کرد. در سال‌های ۱۹۶۴ و ۱۹۶۶ میلادی، عده‌ای نام او را برای نامزدی جایزه نوبل ادبیات پیشنهاد کرده بودند.

انوشیروان سپهبدی

حسین قدس نخعی

پنجمین سفیر ایران در واتیکان، **خسرو هدایت** بود. وی در کابینه-ی فضل الله زاهدی وزیر مشاور و قائم مقام نخست وزیر بوده است. او در همین دولت به شرکت نفت رفت و در پست هایی چون ریاست هیات مدیره شرکت ملی نفت و ریاست هیات عالی بازرسی دولت در شرکت نفت خدمت کرد. در سال های پایانی عمرش (از اسفند ۱۳۳۹) به عنوان سفیر ایران در کشورهای اروپایی (چون بلژیک و واتیکان) خدمت کرده و نهایتاً در ژنو، در زمانی که سفیر ایران در دفتر اروپایی سازمان ملل بوده درگذشته است. **هدایت** از اعضای لژ فراماسونری در ایران و طی دهه ۱۳۲۰ نیز رئیس اتحادیه سندیکاهاى کارگری ایران بوده است. از دیگر مسئولیت ها و فعالیت های او به معاونت نخست وزیر در کابینه حسین علاء (۱۳۳۴)، معاونت پارلمانی در دولت های منوچهر اقبال و شریف امامی (۱۳۳۶ تا ۱۳۳۹) و عضویت در حزب ایران (پیش از سال ۱۳۲۵) می توان اشاره کرد. خسرو هدایت از نوادگان رضاقلی خان هدایت (ادیب و تذکره نویس معروف دوره قاجار) و از اقوام صادق هدایت بوده است.

ششمین سفیر ایران در واتیکان، **مهدی وکیل** بود گرچه اطلاعاتی از وی در دسترس نیست و در مورد ایشان مطلبی نکرديم.

هفتمین و آخرین سفیر ایران قبل از انقلاب اسلامی، **فریدون دیبا** بود. وی از کارمندان عادی وزارت خارجه بود ولی بخاطر نسبت فامیلی با فرح دیبا همسر محمد رضا پهلوی به عنوان سفیر ایران در واتیکان معرفی شد. البته وی قبل از اعزام به سفارت ایران در واتیکان، سفیر ایران در سوریه، لهستان و بلژیک هم بوده است.

خسرو هدایت

سفرای جمهوری اسلامی ایران در واتیکان بعد از انقلاب

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و تغییر حکومت در ایران، تا حدود سه سال ایران سفیری به واتیکان اعزام نکرد و در این سه سال دو **کاردار** (محمدتقی شمس‌الشعرا - بهمن غفار تهر) **سرپرست سفارت ایران** در واتیکان بوده اند.

اولین سفیر رسمی جمهوری اسلامی ایران در واتیکان مرحوم **سید هادی خسروشاهی** بود که از ایشان به عنوان سفیر امام در واتیکان نیز یاد می‌شود. وی از تاریخ نگاران نهضت‌های اسلامی و از پیشگامان فعالیت‌های بین‌الملل در حوزه‌های علمیه در تاریخ معاصر ایران می‌باشد؛ بزرگمردی که با اندیشه، شناخت و اعتدال، نقش والایی در همگرایی نخبگان اسلام و مسیحیت داشت و روابطی گسترده با دولت‌های عرب، مصر، الجزایر، شبه قاره، ترکیه و اروپا برقرار کرد. حجت الاسلام سیدهادی خسروشاهی نویسنده و مترجم کتاب‌ها و اندیشه‌های جنبش اخوان‌المسلمین و دیگر متفکران مسلمان دوران معاصر به فارسی است. او سفرهای مهمی به خارج از کشور داشت و در مجامع فکری و همایش‌های اندیشه‌ای از جمله در «ملتقی الفکر الاسلامی» الجزایر به صورت متوالی شرکت می‌کرد و از اندیشه ناب سخن می‌گفت. وی بعدها در عرصه دیپلماسی و در قامت نماینده کشورمان در واتیکان و قاهره نیز به ایفای نقش پرداخت.

وی در سطح جهانی با شرکت در کنفرانس‌ها و کنگره‌های اسلامی در کشورهای اروپایی و اسلامی از جمله پاکستان، مصر، الجزایر، عربستان، سوریه، قطر، ترکیه، لبنان، ایتالیا، انگلیس، آلمان، سوئیس و ... به عنوان نماینده امام خمینی (ره) یا نماینده حوزه علمیه قم فعال بوده است.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون تعداد ۱۰ سفیر از طرف جمهوری اسلامی ایران به واتیکان اعزام گردیده اند.

اسامی سفرا به شرح ذیل می باشد:

- سید هادی خسروشاهی ۱۳۶۴ - ۱۳۵۹
- سلمان غفاری ۱۳۶۸ - ۱۳۶۴
- محمد مسجد جامعی ۱۳۷۵ - ۱۳۶۹
- محمد هادی عبدخدایی ۱۳۷۸ - ۱۳۷۵
- مصطفی بروجردی ۱۳۸۲ - ۱۳۷۸
- محمد جواد فریدزاده ۱۳۸۵ - ۱۳۸۲
- علی اکبر ناصری ۱۳۹۰ - ۱۳۸۷
- محمد طاهر ربانی ۱۳۹۷ - ۱۳۹۲
- سید طه هاشمی ۱۴۰۲ - ۱۳۹۷
- محمد حسین مختاری ۱۴۰۲ تاکنون

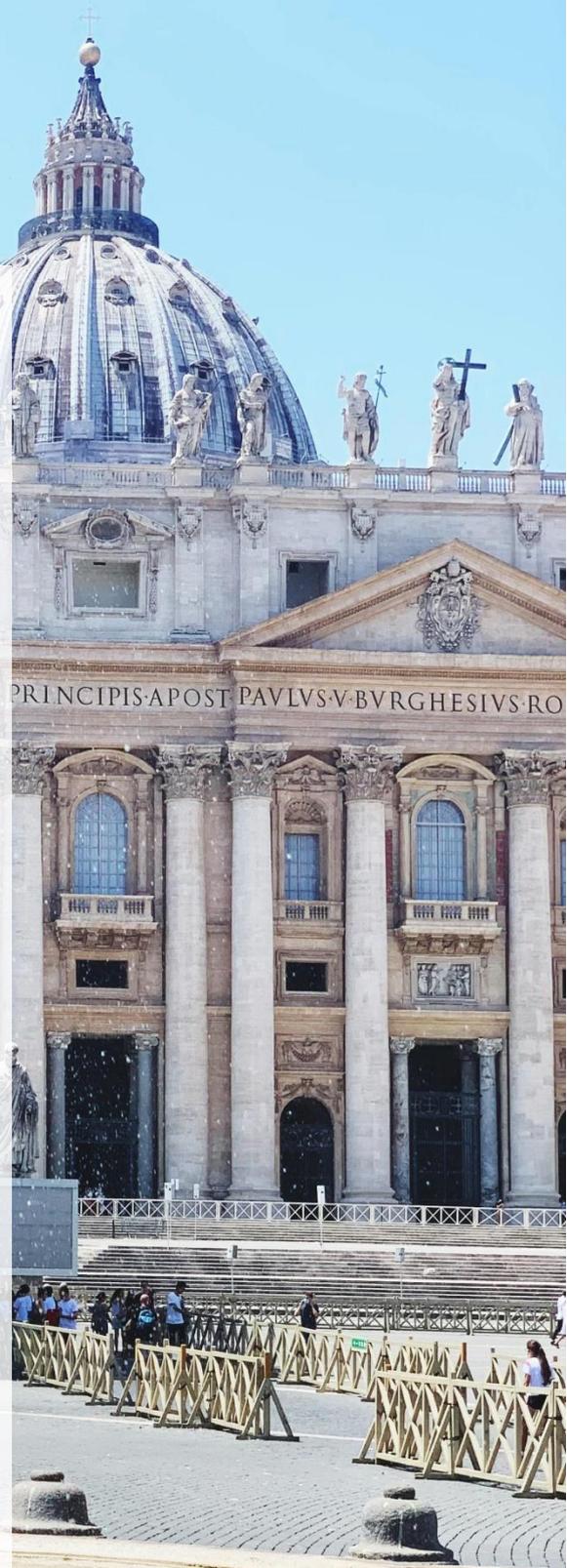
از آنجایی که همه سفرای محترم جمهوری اسلامی ایران در واتیکان از شخصیت های حوزوی و نوعا شناخته شده ای هستند، ما در این شماره فقط به اختصار به ذکر اسامی و دوران سفارت آنها بسنده کردیم.

تعامل ۳۰ ساله سازمان فرهنگ و ارتباطات ایران با شورای پاپی

گفت وگویی ادیان واتیکان

سابقه گفت وگوهای دینی بین مرکز گفت وگویی ادیان ایران و شورای پاپی گفت وگویی ادیان واتیکان به سال ۱۳۷۳ باز می‌گردد که اولین نشست با حضور اندیشمندان مسلمان و شخصیت‌های عالی رتبه کشورمان از جمله سید مصطفی محقق داماد، غلامحسین ابراهیمی دینانی، رضا داوری اردکانی و اندیشمندان و شخصیت‌های عالی رتبه مسیحی از جمله کاردینال فرانسو آریوزه رئیس وقت شورای پاپی گفت وگویی ادیان واتیکان، در تهران برگزار و تاکنون ۱۱ دور از گفت وگوها به صورت دو سالانه یک نوبت در رم و یک نوبت در تهران برگزار شده است. همچنین اهم مقالات گفت وگوهای انجام شده در قالب کتاب، مجموعه مقالات و یا فصلنامه «گفتگو» منتشر و در اختیار علاقمندان قرار گرفته است.

یازدهمین دور این گفت وگوها نیز با حضور کاردینال «آیوسو گیسو»، رئیس شورای پاپی گفت وگویی ادیان واتیکان و به میزبانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و رئیس شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت وگویی ادیان در تهران برگزار شد.

اسامی سفرای واتیکان در ایران

- Raffaele Forni
- Giuseppe Paupini
- Lino Zanini
- Vittore Ugo Righi
- Salvatore Asta
- Salvatore Asta
- Paolino Limongi
- Ernesto Gallina

سفرای بعد از انقلاب

• Annibale Bugnini, C.M.

در زمان پیروزی انقلاب اسلامی ایران، ایشان سفیر واتیکان در ایران بودند

- Giovanni De Andrea
- John Bulaitis
- Romeo Panciroli, M.C.C.I.
- Romeo Panciroli, M.C.C.I.
- Angelo Mottola
- Jean-Paul Aimé Gobel
- Leo Boccardi
- Andrzej Józwowicz, dal 28 giugno 2021

روابط بین ایران و واتیکان در سالهای قبل از انقلاب اسلامی همیشه به صورت تشریفاتی و بدون چالش بوده و عملاً هیچ فعالیت خاصی انجام نشده بود.

شاید اولین ارتباط جدی واتیکان با ایران، ملاقات سفیر وقت واتیکان در تهران (Annibale Bugnini) با حضرت امام (ره) به فاصله یک هفته پس از انقلاب بود و مهمترین ارتباط هم ملاقات نماینده پاپ با حضرت امام (ره) در مورد گروگانهای سفارت آمریکا بوده است.

روابط واتیکان و ایران، پیش از انقلاب

پاپ پیوس دوازدهم در تابستان ۱۹۴۸ با محمدرضا شاه پهلوی در کاستل گاندولفو، اقامتگاه تابستانی پاپ، دیدار کرد. در جریان این دیدار که حدود یک ساعت طول کشید، پاپ از توجه پادشاه ایران به شهروندان مسیحی این کشور قدردانی کرد و نشان «مهمیز طلایی» را به پادشاه ایران هدیه داد.

پنج سال بعد، در مه ۱۹۵۳، رسماً روابط دیپلماتیک ایران و واتیکان آغاز شد؛ در آن زمان محمد مصدق نخست‌وزیر ایران بود. از آن پس سفیر ایران در واتیکان مستقر شد و نمایندگی پاپ در ایران که از سال ۱۸۷۴ در این کشور وجود داشت، به سطح سفارت رسمی ارتقا یافت.

در سال ۱۹۵۸، شاه ایران در آغاز دوره رهبری پاپ ژان بیست و سوم در واتیکان به دیدار او رفت. یکی از اتفاقات حاشیه‌ای که پس از این سفر مورد توجه رسانه‌های جهان قرار گرفت، موضوعی مربوط به زندگی خصوصی شاه ایران بود. پس از این سفر، تمایل شاه ایران به ازدواج با ماریا گابریلا، دختر آخرین پادشاه ایتالیا، با واکنش منفی پاپ ژان بیست و سوم مواجه شد.

در سال ۱۹۶۶، پاپ برای اولین بار با نماینده یکی از مراجع وقت شیعیان دیدار کرد. مهدی روحانی که در آن زمان نماینده شیعیان در اروپا بود در ژانویه آن سال به دیدار پاپ در واتیکان رفت.

در سال ۱۹۷۰ برابر با ۱۳۴۹ خورشیدی، پاپ پل ششم به ایران سفر کرد که این سفر اولین مرحله از یک سفر دوره‌ای پاپ به کشورهای آسیایی بود.

پاپ پل ششم اولین و تاکنون تنها رهبر کاتولیک‌های جهان است که به ایران سفر کرده است؛ سفر و دیداری که بیش از پنجاه سال از آن می‌گذرد. به طور کلی، روابط ایران و واتیکان در دوران پهلوی در سطح خوبی پیش می‌رفت و در سال ۱۹۷۶، پاپ پل ششم دعوت شاه ایران را برای اعزام یک هیئت به تهران به منظور تقویت روابط واتیکان با ایران پذیرفت.

همچنین شمس پهلوی، خواهر شاه ایران که به مسیحیت گرویده بود، بارها به واتیکان رفت و با پاپ دیدار کرد. املاک زیادی از جمله املاک فعلی مربوط به سالزین ها در تهران توسط شمس پهلوی به آنها اهدا شده است.

بعد از انقلاب روابط بین ایران و واتیکان با چالش های زیادی همراه شد. چند سال بعد از انقلاب، در سال ۱۹۸۱ روابط دو کشور به خاطر موضوع ترور پاپ وقت به حاشیه کشیده شد. محمدعلی آگجا، شهروند ترکیه، پاپ ژان پل دوم را هدف گلوله قرار داد که منجر به زخمی شدن پاپ شد. نکته این بود که آگجا اعلام کرد آیت‌الله خمینی به او دستور داده بود پاپ را به قتل برساند. او این ادعای خود را در کتابش با عنوان «بهشت را به من وعده داده بودند» نیز تکرار کرد، اما جمهوری اسلامی آن را تکذیب کرد.

دولت هفتم و هشتم، فصل جدیدی در روابط ایران و واتیکان

بیست سال از انقلاب اسلامی گذشت تا سرانجام پیروزی محمد خاتمی در انتخابات ریاست جمهوری ایران و شعارهای او در زمینه گفت‌وگوی تمدن‌ها و ادیان، به گرم شدن نسبی روابط ایران و واتیکان منجر شد، هرچند هیچ‌گاه باعث نشد سوءظن‌های دو طرف از بین برود. محمد خاتمی در سال ۱۳۷۷ به رم سفر کرد و با حضور در واتیکان با پاپ ژان پل دوم نیز دیدار کرد. ایران در آن دوران ریاست سازمان کنفرانس اسلامی را نیز بر عهده داشت. این دیدار از سوی رادیو رسمی واتیکان یک «دیدار تاریخی» توصیف شد. چند سال بعد خاتمی برای مراسم تدفین پاپ ژان پل دوم برای دومین بار به واتیکان سفر کرد.

وی پس از دوران ریاست جمهوری خود نیز برای سومین بار با پاپ بندیکت شانزدهم دیدار کرد. او پیش از این دیدار، با اشاره به اظهارات جنجالی پاپ بندیکت شانزدهم در آلمان درباره پیامبر اسلام، به خبرنگاران گفت «زخم‌های زیادی» وجود دارد که «نمی‌توانند به راحتی بهبود یابند».

با پایان دولت سید محمد خاتمی و روی کار آمدن محمود احمدی نژاد، بار دیگر سطح روابط دو کشور کاهش یافت تا جایی که احمدی نژاد در سفر خود به ایتالیا ملاقات درخواست دیدار با پاپ بدون پاسخ ماند.

با پیروزی حسن روحانی در ایران و همزمانی آن با آغاز کار پاپ فرانسیس در واتیکان، تا حدودی روابط تهران و واتیکان بهبود یافت. روحانی در سفری به رم با پاپ ملاقات کرد. پاپ فرانسیس همچنین از توافق هسته‌ای ایران با قدرت‌های جهانی استقبال کرده بود.

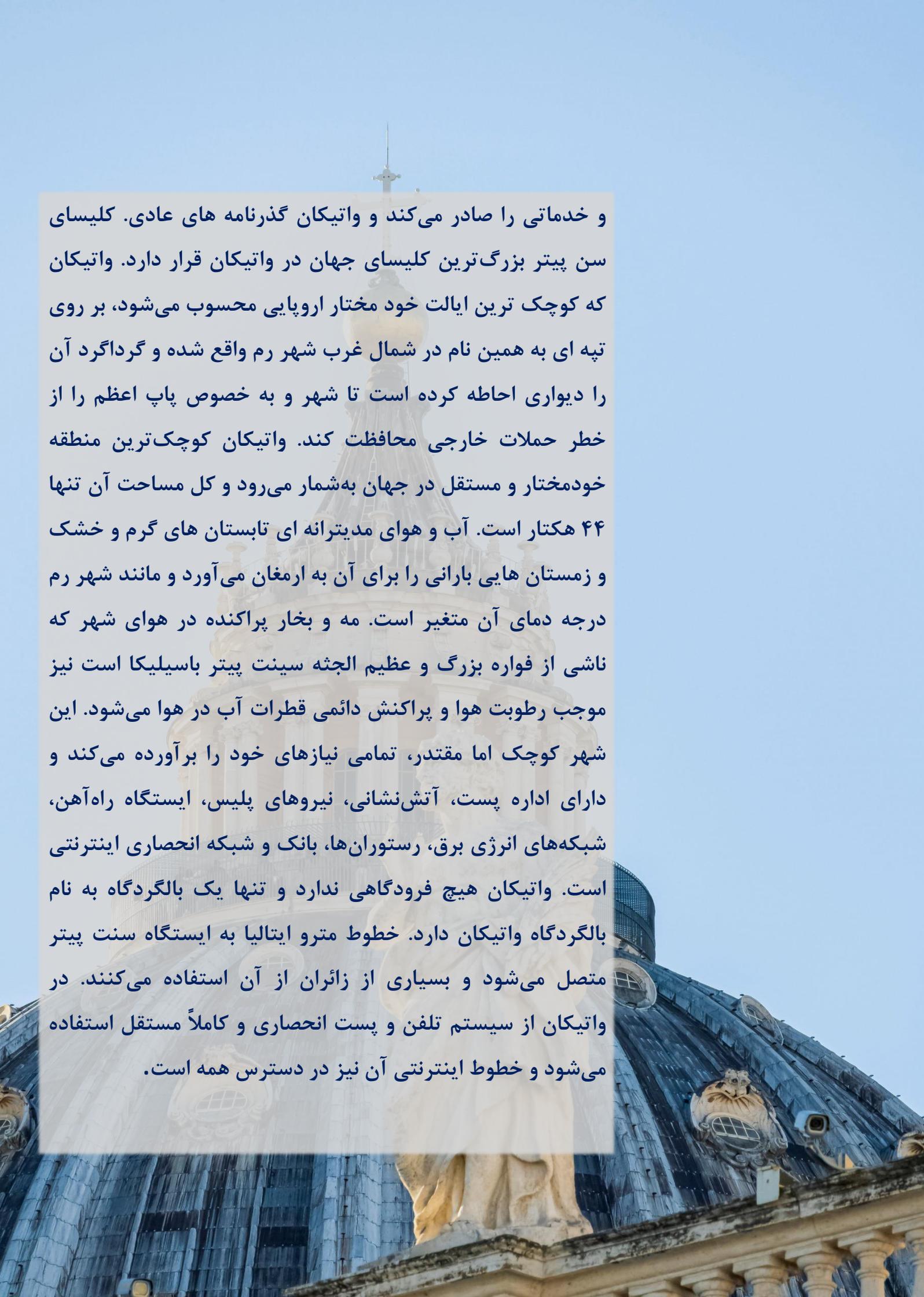
حفظ روابط دیپلماتیک که اکنون به **هفتادمین سالگرد** خودش رسیده، برای هر دو طرف مهم است. واتیکان همیشه سفرایی را به ایران فرستاده که سالها به عنوان دیپلمات ورزیده و با تجربه در دیگر کشورها فعالیت داشته اند. هر دو کشور سعی دارند این روابط را مدیریت کنند

آیا واتیکان همان سریر مقدس است؟

واتیکان با نام رسمی دولت شهر واتیکان، دولت شهری مستقل است که در درون شهر رم در کشور ایتالیا جای دارد. واتیکان یک پادشاهی مطلقه و محل اقامت پاپ، رهبر کاتولیک‌های جهان و مرکز کلیسای کاتولیک است. واتیکان با مساحتی در حدود ۰/۴۴ کیلومتر مربع، کوچک‌ترین کشور دنیا و با جمعیتی در حدود ۱۰۰۰ نفر، کم جمعیت‌ترین کشور مستقل دنیا نیز محسوب می‌شود.

واتیکان از سریر مقدس متفاوت است. واتیکان دولت شهری مستقل است که در سال ۱۹۲۹ با توافق مقامات سریر مقدس و موسولینی نخست وزیر ایتالیا بنیان نهاده شد، اما قدمت سریر مقدس به اوایل پیدایش مسیحیت می‌رسد. سریر مقدس عالی‌ترین اسقف‌نشین کلیسای کاتولیک و حکومت مرکزی کلیساهای کاتولیک به شمار می‌رود و در جامعه بین‌المللی یک واحد مستقل و واجد حاکمیت به شمار می‌رود که موضوع حقوق بین‌الملل است و در بسیاری از کشورها سفارتخانه و در بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی عضویت ناظر دارد. نمایندگان پاپ نیز به‌طور رسمی نماینده و سفیر سریر مقدس نامیده می‌شوند و نه واتیکان. همچنین مصوبات واتیکان به زبان ایتالیایی منتشر می‌شود اما اسناد رسمی سریر مقدس به زبان لاتین است. این دو واحد حتی گذرنامه‌های متفاوتی نیز صادر می‌کنند. سریر مقدس گذرنامه‌های دیپلماتیک و

و خدماتی را صادر می‌کند و واتیکان گذرنامه های عادی. کلیسای سن پیتزر بزرگ‌ترین کلیسای جهان در واتیکان قرار دارد. واتیکان که کوچک ترین ایالت خود مختار اروپایی محسوب می‌شود، بر روی تپه ای به همین نام در شمال غرب شهر رم واقع شده و گرداگرد آن را دیواری احاطه کرده است تا شهر و به خصوص پاپ اعظم را از خطر حملات خارجی محافظت کند. واتیکان کوچک‌ترین منطقه خودمختار و مستقل در جهان به‌شمار می‌رود و کل مساحت آن تنها ۴۴ هکتار است. آب و هوای مدیترانه ای تابستان های گرم و خشک و زمستان هایی بارانی را برای آن به ارمغان می‌آورد و مانند شهر رم درجه دمای آن متغیر است. مه و بخار پراکنده در هوای شهر که ناشی از فواره بزرگ و عظیم الجثه سینت پیتزر باسیلیکا است نیز موجب رطوبت هوا و پراکنش دائمی قطرات آب در هوا می‌شود. این شهر کوچک اما مقتدر، تمامی نیازهای خود را برآورده می‌کند و دارای اداره پست، آتش‌نشانی، نیروهای پلیس، ایستگاه راه‌آهن، شبکه‌های انرژی برق، رستوران‌ها، بانک و شبکه انحصاری اینترنتی است. واتیکان هیچ فرودگاهی ندارد و تنها یک بالگردگاه به نام بالگردگاه واتیکان دارد. خطوط مترو ایتالیا به ایستگاه سنت پیتزر متصل می‌شود و بسیاری از زائران از آن استفاده می‌کنند. در واتیکان از سیستم تلفن و پست انحصاری و کاملاً مستقل استفاده می‌شود و خطوط اینترنتی آن نیز در دسترس همه است.

مرکز اختر شناسی واتیکان

اولین مورد از اشاره به وجود یک مرکز اخترشناسی واتیکان به سال ۱۵۸۲ در ایتالیا بر می‌گردد. گروه کوچکی از اختر شناسان کلیسای کاتولیک که در ضمن کشیش هم هستند، در یک رصدخانه کوچک وابسته به واتیکان در کوهستان‌های جنوب غربی آمریکا مشغول کار هستند و بخشی از پژوهش‌های آنها جستجو برای سیاره‌های قابل زیست است. از نگاه برخی، اختر شناسی ممکن است با ذات کلیسای کاتولیک در تناقض آشکار باشد اما برای این گروه از اخترشناسان کلیسا، این پژوهش به آنها کمک می‌کند تا به خالق مطلق نزدیکتر شوند. کشیش پل گابور معاون رصد خانه واتیکان می‌گوید: **ما اینجا هیچ کار عجیبی نمی‌کنیم. کار ما پژوهش های علمی است و دنبال موجودات فضایی و ترویج مسیحیت بین آنها نیستیم.** لاورنس کراوس یک فیزیکدان خداناباور می‌گوید: با توجه به الزامات و شروط مربوط به پیوستن به نهادی مثل واتیکان و مرکز اخترشناسی آن، قاعدتا بهترین دانشمندان نمی‌توانند در چنین موسسه‌ای کار کنند چون اکثر دانشمندان خوب و طراز اول، خداناباور هستند. و شرط کار در این مرکز این است که هر اخترشناسی که در اینجا کار می‌کند در عین حال حتما باید کشیش باشد. گرچه اولین اشاره در تاریخ به وجود فعالیت اخترشناسی واتیکان به سال ۱۵۸۲ بر می‌گردد. ولی اولین بار پاپ لئو سیزدهم در سال ۱۸۹۱ به طور رسمی مرکز اختر شناسی واتیکان را تاسیس کرد. پدر روحانی پل گابور که یک کشیش پیرو فرقه یسوعیان است، می‌گوید او به مرور درک می‌کند که بین اخترشناسی و دین، رابطه بسیار تنگاتنگی وجود دارد.

جایزه صلح در زمین

جایزه صلح در زمین یک جایزه صلح از طرف واتیکان است که از سال ۱۹۴۶ سالیانه اهدا می‌شود، و در سال ۱۹۶۳ توسط پاپ ژان بیست و سوم رهبر کاتولیک‌های جهان به ثبت رسید. این جایزه به افرادی اهدا می‌شود که نه تنها در کشور خود بلکه به خاطر کسب موفقیت در زمینه صلح و عدالت در جهان، مورد احترام هستند.

جایزه صلح در زمین در سال ۱۹۶۳ توسط شورای نژادی کاتولیک دونپورت در شهر دونپورت، آیووا آغاز شد. از سال ۱۹۷۶، این جایزه همه ساله توسط یک ائتلاف سه گانه در چهار شهر صلح تصویب می‌شود. در سال ۲۰۱۰، حامیان این جایزه، اسقف اعظم کاتولیک دونپورت، دانشگاه سنت امبروز، کالج آگوستین، کلیساهای متحد چهار شهر، پاکس کریستی، پیک کاتولیک، کنگره خشوع مریم، خواهران سنت بندیکت، جامعه مسلمانان شهرهای چهارگانه و خواهران سنت فرانسیس بودند. شش گیرنده جایزه صلح در زمین نیز جایزه صلح نوبل دریافت کرده‌اند.

**معاهده هایی که
واتیکان آنها را
امضا کرده است.**

- پروتکل دو
- پروتکل ژنو
- پروتکل مربوط به سلاح‌های لیزری کور کننده
- پروتکل یک
- پیمان اتاوا
- پیمان منع جامع آزمایش هسته‌ای
- پیمان منع جنگ‌افزار هسته‌ای
- پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای
- پیمان مونترال
- پیمان‌نامه حقوق کودک
- توافق پاریس
- کنوانسیون مبارزه با جرائم سازمان‌یافته فراملی
- کنوانسیون چهارم ژنو
- کنوانسیون ملل متحد علیه شکنجه
- قرارداد وین درباره روابط سیاسی
- کمیته ضد شکنجه ملل متحد
- کنکوردا
- کنوانسیون اول ژنو
- کنوانسیون برن برای حمایت از آثار ادبی و هنری
- کنوانسیون بین‌المللی منع جنگ‌افزارهای شیمیایی
- کنوانسیون پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی
- کنوانسیون تاسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی
- کنوانسیون حفاظت از میراث جهانی فرهنگی و طبیعی
- کنوانسیون حمایت از دیپلمات‌ها
- کنوانسیون دوم ژنو
- کنوانسیون فرهنگی اروپا
- کنوانسیون لاهه برای حمایت از اموال فرهنگی در صورت درگیری مسلحانه
- کنوانسیون مربوط به وضعیت پناهندگان
- کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم
- کنوانسیون وین برای حمایت از لایه اوزون
- کنوانسیون وین درباره حقوق معاهدات
- کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی
- پیش‌نویس: معاهده برن
- معاهده بین‌المللی محو همه اشکال تبعیض نژادی
- میثاق جهانی کپی رایت

گذرنامه واتیکان و سریر مقدس

گذرنامه واتیکان گذرنامه ای است که از طرف سریر مقدس یا دولت شهر واتیکان صادر می شود. واتیکان برای شهروندان گذرنامه های عادی صادر می کند؛ در حالی که سریر مقدس، گذرنامه های شخصی، دیپلماتیک و خدمات صادر می کند. از تعداد تقریباً ۸۰۰ ساکن واتیکان، بیشتر از ۴۵۰ تن تابعیت واتیکان را دارند. این تعداد شامل ۱۳۵ گارد سوئسی می شود. تقریباً به همین تعداد افراد دارای تابعیت واتیکان در کشور های دیگر زندگی می کنند که اکثر آنها در خدمت بخش دیپلماتیک سریر مقدس هستند. قوانین تابعیت، سکونت و دسترسی واتیکان که در ۲۲ فوریه ۲۰۱۱ اعلام شده، شهروندان را در سه گروه دسته بندی می کند:

۱- کاردینال های ساکن در واتیکان یا رم؛

۲- دیپلمات های سریر مقدس؛

۳- افراد ساکن در واتیکان به دلیل شغل یا خدمت ایشان.

فقط برای سومین دسته نیاز برای اخذ تابعیت وجود دارد. گذرنامه های دیپلماتیک سریر مقدس، نه گذرنامه های واتیکان، در اختیار کسانی قرار دارند که در خدمت دیپلماتیک سریر مقدس هستند. گذرنامه های خدمات سریر مقدس را می توان برای افرادی که در خدمت سریر مقدس هستند حتی اگر تابعیت نداشته باشند صادر کرد. گذرنامه های واتیکان برای شهروندانی صادر می شود که در خدمت سریر مقدس نیستند. گذرنامه های واتیکان به زبان های ایتالیایی، فرانسوی و انگلیسی هستند، در حالی که گذرنامه های سریر مقدس به زبان های لاتین، فرانسوی و انگلیسی هستند.

آقای دکتر محمد حسین مختاری سفیر جمهوری اسلامی ایران در واتیکان

در مرکز اسلامی المهدی (عج)، شهر رم / ایتالیا شب عاشورا

آقای دکتر مختاری بعد از اقامه ی نماز جماعت در جمع شیعیان و محبان اهل بیت (ع) از ملیت های مختلف و با حضور دیپلمات های سفارت رم و واتیکان، بویژه سفیر محترم جمهوری اسلامی ایران در رم حاج آقا صبوری، درباره ی حادثه ی تاریخی عاشورا به طور مبسوط بیاناتی داشته اند و راجع به فضائل امام حسین(ع) سرور و سالار شهیدان و هفتاد و تن از یاران با وفای حضرت نکاتی رو بیان کردند. ایشان با اشاره به این مطلب که انسان ها یا دین محور هستند یا دنیا محور، کسانی که دین محورند، آموزه های دینی و ارکان اسلامی اساس و محور جهان بینی آنان را شکل می دهد و در ابعاد گوناگون زندگی در دو قلمرو فرد و اجتماع مدخلیت داشته و دنیا جنبه ی تبعی دارد، دنیا ابزار و وسیله است برای تحقق یک زندگی ایده آل و متعالی و اساسا دنیا را به طور استقلالی نگاه نمی کنند. اصحاب اباعبدالله در حقیقت نگاهشان و تفکرشان حفظ و صیانت از دین و اصول خدشه ناپذیر اسلام بود. طبیعی است این نوع جهان بینی ماهیت زندگی را حفظ عقیده و مجاهدت می داند. اما جریان فکری مقابل مبتنی بر دنیا محوری است. دین و مظاهر شریعت برای آن ها جنبه ی تبعی داشته و آنچه ملاک و اصل است صیانت منافع است. دین در حقیقت نزد صاحبان این نوع تفکر جنبه ابزاری دارد و در تنگنای خفه کننده مادیت و حصار فانی شونده طبیعت گرفتارند و طبعا به قشریت و ظاهر گرایی مبتلا می گردند. روشن است که این دو جریان فکری و این دو نوع تفکر در طول تاریخ همیشه وجود داشته است. حضرت امیر المومنین (ع) در نهج البلاغه می فرماید: **حَقٌّ وَ بَاطِلٌ وَ لِكُلِّ أَهْلٍ، فَلْتَنُ أَمْرَ الْبَاطِلِ لَقَدِيمًا فَعَلٌ، وَ لَتِنُ قَلِّ الْحَقِّ فَلَربَّمَا وَ لَعَلٌّ، وَ لَقَلَّمَا أَدْبَرَ شَيْءٌ فَأَقْبَلَ.** (در دنیا حق و باطل وجود دارد و هر کدام را پیروانی است. اگر می بینید که باطل بیش از حق است شگفت مدارید؛ زیرا از دیرباز چنین بوده است، و اگر می بینید که حق اندک است و قلیل، امید است که بر باطل چیره شود، هرچند کم می شود که چیزی که از دست رفته دوباره بازگردد). هر دو، چه حق و چه باطل پیروانی دارد و همیشه در طول تاریخ، هم نسبت به حق و هم نسبت به باطل افرادی بودند که از نوع جهان بینی خود جانبداری می کردند.

دو منطق همیشه به لحاظ تاریخی بر جوامع بشری از

صدر اسلام تا کنون حاکم بوده است: منطق آزادی

خواهی و عدالت طلبی بر اساس موازین دینی، و

دیگری منطق منفعت پرستی و دنیا طلبی

سفیر محترم ایران در واتیکان، افزودند دو منطق همیشه به لحاظ تاریخی بر جوامع بشری حاکم بوده است. از صدر اسلام تا کنون دو منطق وجود داشته است. یک منطق، منطق آزادیخواهی و عدالت طلبی بر اساس موازین دینی است اما از طرفی دیگر منطق منفعت پرستی و فزون خواهی و دنیا طلبی است. و این دو نوع جریان فکری همیشه در تنازع و مقابل هم بودند و نتیجه ی آن پیروزی حق طلبان و اضمحلال و نابودی منفعت طلبان بوده است. عاشورا نماد مقابله ی کلیت اسلام، کلیت حق در برابر کلیت باطل بوده است و حضرت ابا عبدالله حسین (ع) و یاران باوفایش با آگاهی و با معرفت و با شناخت و با بصیرت راهی را در پیش گرفتند که نتیجه ی آن تقویت بنیه ی اسلام و تعلیم و آموزش مسیر مبارزه در برابر شیاطین و زیاده خواهان بوده است. در واقع با جهاد و شهادت از علو و عظمت و مکرمت دینی دفاع نموده و بر نوع تفکر نابخردانه گروه های منفعت خواه و دنیا طلب و به ظاهر مسلمان و نیز اندیشه های منحط افراطی و منجمد فزون خواه خط بطلان کشیدند و این خود راهی است بس روشن و تعیین کننده و الگو که سرمشق و رهبری است برای همه آزادمردانی که عزم مبارزه با قشری گری و تصلب و مقابله با اندیشه افراطی را در پیش گرفته اند.

آقای دکتر مختاری افزودند، انقلاب اسلامی ایران برگرفته از **تعالیم عاشورا** است که به رهبری امام رحمت الله علیه و رهبر فرزانه حضرت آیت الله العظمی خامنه ای امروز شهرت و آوازه آن، بویژه رویکرد استکبار ستیزی و دفاع از نهضت مظلومان و محرومان در جهان طنین انداز است.

خوش بینی محتاطانه برای آتش بس و آزادی گروگان ها در غزه

جان کربی سخنگوی شورای امنیت آمریکا در گفتگویی با Cnn معتقد است: «خوش بینی محتاطانه ای در توافق آتی اسرائیل و حماس که منجر به آتش بس در غزه و آزادی گروگان های اسرائیلی شود، وجود دارد و همه چیز در مسیر درست قرار دارد البته شکاف ها و اختلافاتی میان طرفین وجود دارد، ولی معتقدیم که می شود از آن ها گذشت و این چیزی است که از سوی برت مک گورگ نماینده ویژه آمریکا در خاورمیانه و بیل بونز مدیر سازمان سیا در حال انجام است». تاکنون نه بصورت رسمی و نه از سوی رسانه های محلی، چیزی در رابطه با محتوای دیدارها منتشر نشده است. به نقل از خبرگزاری Efe ، روند مذاکرات مثبت بوده، در دیدار دوحه توافقات متعددی در رابطه با بسیاری از موضوعات مذاکرات آتش بس و تبادل زندانیان اتخاذ شد، اگرچه هنوز جزئیات مشخص نیست. واشنگتن پست نیز به نقل از منبعی آمریکایی گفت حماس و اسرائیل برای تشکیل دولتی موقت در نوار غزه به توافق رسیدند. امنیت این منطقه از سوی نیروهای آموزش دیده آمریکا تضمین خواهد شد و از سوی ائتلاف کشورهای عربی معتدل حمایت خواهد شد. مذاکرات قرار است در مصر ادامه داشته باشد.

واتیکان در هفته ای که گذشت

واتیکان در هفته ای که گذشت

ماموریت بشردوستانه، "تشکر" اوکراین از زویی

خانم اولنا کوندراتیوک معاون رئیس پارلمان اوکراین در دیدار با کاردینال ماتئو زویی رئیس شورای اساقفه ایتالیا و نماینده پاپ فرانسیس در موضوع اوکراین این دیدار را "دیپلماسی بشر دوستانه" خواند که اقدامی ضروری بوده، منجر به نتایج مهمی شده است و گفت: « دیدار با رئیس شورای اساقفه ایتالیا کاردینال ماتئو زویی که درگیر تبادل زندانیان و بازگشت کودکان اوکراینی خارج شده است، برای من بسیار حائز اهمیت است. از طرف پارلمان اوکراین نیز از کاردینال زویی برای تلاش های بزرگش در ماموریت بسیار مهم میانجیگری، قدردانی می نمایم». طی روزهای اخیر بواسطه وساطت کاردینال زویی، دو کشیش اوکراینی از زندان های روسیه آزاد شدند.

VATICAN
NEWS

حمله به ترامپ، زخمی به دمکراسی است

دفتر مطبوعاتی مقرر مقدس از آنچه در پنسیلوانیا بوقوع پیوست، زمانی که جوانی به نام توماس متیو بسوی رییس جمهور سابق تیراندازی کرد و سپس کشته شد، اظهار «نگرانی» کرد. این وضعیت باعث نگرانی حتی مقرر مقدس شد که در پاسخ به سؤال خبرنگاران، دفتر مطبوعاتی واتیکان اعلام کرد واقعه خشونت آمیز شب گذشته، افراد و دمکراسی را مجروح کرده و باعث رنج ها و مرگ شد. در این بیانیه کوتاه آمده است، به همراه اساقفه آمریکا، مقرر مقدس «برای آمریکا، برای قربانیان و برای صلح در کشور دعا می کند، تا هرگز دلایل خشونت تسلط نداشته باشد. در ادامه خبر آمده است متاسفانه در میان جمعیت یک نفر کشته و دو نفر دیگر مجروح شدند. همچنین کلیسای آمریکا نیز توسط سراسقف تیموتی پی برولیو رییس شورای اساقفه این کشور اعلام کرد «به همراه برادران اسقف، خشونت سیاسی را محکوم کرده و برای پرزیدنت ترامپ و برای کسانی که کشته یا مجروح شدند دعا می کنیم. همچنین برای کشورمان و برای پایان خشونت سیاسی دعا می کنیم که هرگز راه حلی برای اختلافات سیاسی نیست».

واتیکان در هفته ای که گذشت

واتیکان در هفته ای که گذشت

جهان هیچ وقت آماده تولد یک کودک نیست

توثیت پاپ به مناسبت روز جهانی جمعیت، مشکل جهان ما، کودکانی که به دنیا می آیند، نیستند: خودخواهی، مصرف گرایی و فردگرایی که انسان ها را سیر، تنها و غمگین می کنند، می باشند. پاپ فرانسیس با این صحبت ها، موارد فوق را که در جامعه غربی اشاعه کرده، به عنوان بدیهایی خواند که قادر به از بین بردن ذوق و شوق تولد کودکان می باشند. در سال ۲۰۲۲ تعداد جمعیت جهان از ۸ میلیارد نفر گذشت، تا سال ۲۰۵۰ به ۱۰ میلیارد خواهد رسید، بیشترین رشد مربوط به قاره آفریقا و آسیا بوده، اروپا همچنان در روند کاهش موالید قرار دارد. گوترش دبیر کل سازمان ملل متحد به مناسبت این روز، کشورها را به تخصیص منابع مالی برای توسعه پایدار دعوت کرد و بر آینده ای که اولویتش کودکان باشد نیز تاکید کرد، آنان را امید آینده کره زمین و تذکر دهنده جهت مقابله با بدی های زمانه توصیف کرد.

کشف وحشت انگیزی در زیر خرابه های غزه در حالی که مذاکرات در قاهره ادامه دارد

فقط مرگ و تخریب در زیر آوارهای عملیات اسراییل در محله شرقی شجاعیه شهر غزه دیده می شود. حدود ۷۰ جسم بی جان توسط دفاع غیرنظامی نوار غزه کشف شد، درست در حالی که مذاکرات در قطر و قاهره برای آتش بس میان اسراییل و حماس و آزادی گروگان های ر بوده شده در حمله ۷ اکتبر، ادامه دارد. در دهمین ماه جنگ و پس از اعلام نیروهای دفاعی اسراییل در تکمیل عملیات ۲۷ ژوئن در شجاعیه، علیه «تروریست ها» و تونل های قاچاق، سخنگوی دفاع غیر نظامی غزه، محمود باسال، اعلام کرد که اکنون در منطقه «۸۵ درصد ساختمان ها غیر قابل سکونت هستند» و همه زیر ساختارها «تخریب» شده اند. به همه ساکنان، حدود ۳۰۰ تا ۳۵۰.۰۰۰ نفر، طبق تخمین سازمان ملل، دستور تخلیه داده بود. این روزنامه در ادامه به اظهارات بایدن در مورد پیشرفت برای آتش بس، مذاکرات در قاهره، اظهارات جک سالیوان مشاور امنیت ملی آمریکا در مورد کمک رسانی به مردم غزه و موضع گیری سخت گروه ۷ در واشنگتن در مورد شهرک های جدید اسراییلی پرداخت.

واتیکان در هفته ای که گذشت

نیویورک؛ مقرر مقدس در سازمان ملل متحد، خواستار آتش بس فوری شد

پاپ فرانسیس در هر فرصتی یاد آور گروگان های اسراییلی، قربانیان غزه در فلسطین و مردم اوکراین می شود. حتی در سطح دیپلماتیک نیز در جستجوی گفتگو با طرفین، بویژه پایان خصومت ها در مواجهه طرفین با یکدیگر با روش های صلح آمیز است. حتی در نیویورک نیز مقرر مقدس خواستار آتش بس در تمامی جبهه های غزه و اسرئیل شد. مونسینور گابریله کاپچیا ناظر دائمی مقرر مقدس در سازمان ملل متحد در نیویورک، طی بیانیه ای خطاب به کمیته مجمع عمومی برای کمک های داوطلبانه به آژانس سازمان ملل برای امداد رسانی و کاریابی برای آوارگان فلسطینی در خاور میانه Unrwa گفت: باید آزادی فوری گروگان ها در غزه، تحویل بدون موانع نیازهای ضروری مردم فلسطین و رعایت حقوق بشر بین المللی از سوی تمامی طرفین درگیر، بدون استثناء صورت بگیرد. این آژانس مورد هدف اتهامات اسرئیل قرار گرفته است. نماینده مقرر مقدس، خواستار «بازگشایی تمامی ورودی ها به غزه در راستای تسهیل تحویل نیازمندیهای پشتیبانی انسانی شامل غذا، آب و دارو برای مردم رنج دیده نوار غزه» شد.

واتیکان در هفته ای که گذشت

۵۱ برنده جایزه نوبل خواستار صلح شدند

۵۱ برنده جایزه نوبل از کشورهای مختلف، درخواستی طی نامه ای برای آتش بس فوری میان روسیه و اوکراین و همچنین نوار غزه در آستانه بازیهای المپیک فرانسه به نهادهای بین المللی و رهبران دینی جهان، ارسال کردند. این نامه در روزنامه روسی نووایا گازتا توسط برنده جایزه نوبل دیمیتری موراتفوف (که مجموعاً شامل امضای ۵۱ برنده جایزه نوبل است) منتشر شد. این نامه درخواست «آتش بس، تبادل زندانیان، آزادی اسرا و آغاز مذاکرات صلح» در دو جبهه درگیری است و خطاب به طرفین درگیری، پاپ فرانسیس، پاتریارک بارتولومئوی قسطنطنیه، دالای لاما پف، سازمان ملل متحد، پارلمان اروپا، مجمع پارلمانی شورای اروپا و نمایندگان اسلام و یهود می باشد.

واتیکان در هفته ای که گذشت

کشتار بی گناهان و شکاف های سیاسی

کودکان فلسطینی کشته شده بر اساس اعلام مقامات غزه که توسط حماس می شود ۱۶۰۵۴ نفر است. ۷۲ درصد از اسرائیلی ها موافق استعفاء بنیامین نتانیا هو می باشند. از آغاز جنگ غزه تاکنون، ۶۰ درصد از «تروریست های حماس» توسط اسرائیل کشته و زخمی شده اند.

حملات موشکی در خان یونس با هدف مورد اصابت قرار دادن رهبر نظامی نوار غزه انجام شد که خبرها حاکی از "زخمی شدن" او به همراه فرمانده دیگری در نمازخانه کمپ پناهندگان غزه می باشد. ۱۷ نفر در مجموع، قربانی این حملات بوده اند.

واتیکان در هفته ای که گذشت